

МІЖГАЛУЗЕВА АСОЦІАЦІЯ З РОЗВИТКУ
СИСТЕМ ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ
УКРТЕПЛОКОМУНЕНЕРГО

03035, м. Київ,
Солом'янська площа, 2, оф. 803
тел.: 248-80-29, тел./факс.: 248-80-05
<http://mautke.com.ua>
utke@i.ua

№ 20 від 27 квітня 2026 року

**Прем'єр-міністру України
Свириденко Ю.А.**

Шановна Юліє Анатоліївно!

Міжгалузєва асоціація з розвитку систем теплопостачання «Укртеплокомуненерго» (далі - Асоціація), до складу якої входять найбільші підприємства комунальної теплоенергетики усіх регіонів України, що виробляють, постачають та/або транспортують теплову енергію, засвідчує Вам свою повагу та повідомляє наступне.

22–23 квітня 2026 року у місті Луцьк відбулася конференція Міжгалузєвої асоціації з розвитку систем теплопостачання «Укртеплокомуненерго» на тему: «Підсумки проходження опалювального сезону 2025/2026 рр. в умовах дії воєнного стану» за підтримки ДКП «Луцьктепло».

У заході взяли участь народні депутати України, члени Комітету ВРУ з питань енергетики та житлово-комунальних послуг, представники Державної інспекції енергетичного нагляду України, Асоціації міст України, Луцької міської ради, ЦК Профспілки, ООР «Всеукраїнська конфедерація роботодавців житлово-комунальної галузі України», Асоціації теплопостачання Польщі, а також керівники підприємств теплопостачання з різних регіонів України та постачальники енергоефективного обладнання.

Протягом конференції учасники обговорили:

- результати проходження минулого опалювального сезону та можливість підготовки до наступного в умовах відсутності фінансової можливості та воєнного стану;
- впровадження енергозберігаючих технологій та залучення інвестицій;
- використання альтернативних джерел енергії та когенераційних установок;
- актуальні зміни законодавства;

- сучасні енергоефективні рішення та практичний досвід їх впровадження;

- пошук ефективних рішень для стабільного проходження наступного опалювального сезону.

Окрім викликів, що перешкоджають роботі підприємств теплопостачання, і про які Асоціація постійно сигналізує уряду, не отримуючи при цьому від нього жодної реакції (останнє звернення до Прем'єр-міністра від 19.03.2026р. №11), увага учасників конференції була приділена викликам, з якими безпосередньо в реальному часі вже сьогодні стикнулися підприємства теплопостачання, це зокрема:

- арешти поточних рахунків підприємств теплопостачання Державною виконавчою службою Міністерства юстиції України на рішення судів за позовами НАК «Нафтогаз Трейдинг» до підприємств теплопостачання через **начебто** їх заборгованість за спожитий природний газ;

- неможливість, через це, проведення підготовки обладнання підприємств до наступного опалювального сезону, яка завершилася навіть не розпочавшись;

- не вирішення з боку держави **питання** компенсації різниці в тарифах на теплову енергію, яка станом на сьогодні значно перевищує заборгованість підприємств за природний газ, і **яке по суті стало головною причиною заборгованості за спожитий ТКЕ природний газ та в послідуючому відповідно звернень постачальника газу до судів, і як результат арешт поточних рахунків.**

Учасники конференції у своїх виступах зазначили, що найактуальнішою та найгострішою проблемою усіх теплопостачальних підприємств України наразі є невідшкодування державою заборгованості по різниці в тарифах.

Статтею 20 Закону України «Про теплопостачання» (далі – закон №2633-IV) встановлено принцип, згідно з яким тарифи на теплову енергію повинні забезпечувати відшкодування всіх економічно обґрунтованих витрат на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії.

Отже, всі економічно обґрунтовані витрати на виробництво та постачання теплової енергії, включаючи витрати на придбання природного газу, мають бути включені до тарифу на теплову енергію. Відповідно, Законом №2633-IV встановлено джерело коштів для оплати за природний газ, яким є тариф на теплову енергію.

Однак Меморандумом «Про взаєморозуміння щодо врегулювання проблемних питань у сфері централізованого постачання теплової енергії та постачання гарячої води» від 09 лютого 2021 року, укладеного Кабінетом Міністрів України в особі Міністра розвитку громад та територій України та

першого заступника Міністра енергетики України, Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, НАК «Нафтогаз України» і Всеукраїнською асоціацією органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» визнано необхідним недопущення застосування до кінцевих споживачів комунальних послуг (населення) підвищених тарифів на послуги з централізованого опалення, постачання теплової енергії та постачання гарячої води в опалювальному періоді 2020/2021 року (п. 1 розділу III меморандуму). Меморандумом також висвітлено сукупність обставин, які негативно впливають на діяльність теплопостачальних організацій, в тому числі ті, що призведуть до погіршення рівня розрахунків за природний газ, проте одночасно зазначено про важливість недопущення підвищення тарифів на комунальні послуги. **Таким чином, підписанти Меморандуму передбачали ризики неспроможності повних розрахунків ТКЕ за спожитий природний газ у зв'язку з мораторієм на підвищення тарифів.**

Пізніше, статтею 1 Закону України «Про особливості регулювання відносин на ринку природного газу та у сфері теплопостачання під час дії воєнного стану та подальшого відновлення їх функціонування» від 29 липня 2022 року № 2479-IX було встановлено, що протягом дії воєнного стану в Україні та шести місяців після місяця, в якому воєнний стан буде припинено або скасовано, забороняється підвищення тарифів на:

- послуги з розподілу природного газу для побутових споживачів;
- теплову енергію (її виробництво, транспортування та постачання) для населення;
- послуги з постачання теплової енергії для населення та постачання гарячої води для населення.

Практично всі підприємства теплопостачання станом на сьогодні застосовують тариф на послугу з постачання теплової енергії, який був встановлений рішенням місцевих органів влади ще до початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну, а саме до 24 лютого 2022 року, і не отримали при цьому жодної компенсації різниці в тарифах.

Станом на 01.04.2026 р. загальна сума узгодженої Територіальними комісіями з питань узгодження заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію, становить понад 90 млрд грн., з якої коштів передбачених законодавством на компенсацію різниці в тарифах, яка виникла починаючи з 01.06.2021, жодному підприємству теплопостачання так і не надійшло.

Однак це не завадило ТОВ "ГК "Нафтогаз Трейдинг" подати позови до господарських судів, виграти ці справи та за допомогою Мініюсту (Державна

виконавча служба України) арештувати поточні рахунки підприємств теплопостачання **Донецької області, а також міст Івано-Франківська, Умані, Броварів, Звягеля, Ізмаїла, Старокостянтинова, Коростеня та багатьох інших міст України.** Не завадило ТОВ "ГК "Нафтогаз Трейдинг" це зробити, знаючи, що першопричиною виникнення заборгованості є не підприємства теплопостачання, а держава, яка не виконала свої зобов'язання передбачених **Законом.**

Такий стан унеможлиблює здійснення господарської діяльності підприємств, зокрема:

- проведення розрахунків за енергоносії;
- виплату заробітної плати працівникам;
- виконання зобов'язань перед бюджетом (що може стати причиною скасування підприємству в майбутньому статусу критичного);
- забезпечення підготовки підприємства до опалювального сезону.

При цьому зазначаємо, що додаткові витрати із сплати виконавчого збору у підприємств відсутні, адже такого джерела відшкодування тарифу на послугу з теплопостачання не передбачає. Але хіба це когось, окрім підприємств турбує? Звичайно ні!

Місцевий бюджет також не спроможний у повному обсязі профінансувати відшкодування підприємству різниці в тарифах за рахунок додаткових надходжень до загального фонду бюджету у розмірі 4% відповідно до ст.52 Закону України «Про Державний бюджет України на 2026 рік», їх вкрай недостатньо. **Крім того, вказаною статтею передбачено, що з метою сталого проходження опалювального періоду 2025/2026 років та забезпечення своєчасних розрахунків за комунальні послуги та енергоносії у 2026 році додаткові надходження до загального фонду міської територіальної громади у розмірі 4 відсотки у разі наявності заборгованості з різниці в тарифах на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії, на теплову енергію, послуги з постачання теплової енергії у першу чергу спрямовуються на погашення такої заборгованості, а до примусового стягнення заявлено борги 2022-2024 років,** тому місцевий бюджет взагалі не має законних підстав для їх фінансування. **При цьому, станом на сьогодні, відсутній Порядок проведення розрахунків за цими коштами.** Таким чином зазначена проблема є актуальною для усіх теплопостачальних підприємств.

У зв'язку з вищевикладеним, з метою вирішення багаторічних проблемних питань підприємств теплопостачання, вчасного проведення всього комплексу робіт з підготовки до нового опалювального сезону 2026/2027 рр, для стабільної, наскільки буде можливо, роботи підприємств

ТКЕ в опалювальному сезоні 2026/2027 років, стабілізації фінансово економічного стану підприємств теплопостачання, учасники конференції наполягають на наданні Вами відповідних доручень Міністерству фінансів України, Міністерству економіки України, Міністерству юстиції України, Мінрозвитку України та іншим ЦООВ розглянути питання викладені у листі та:

1. Вжити невідкладних заходів щодо врегулювання питання кредиторської заборгованості за спожитий природний газ, що виникла у підприємств теплопостачання держави у зв'язку з невідшкодованою різницею в тарифах на теплову енергію у період дії воєнного стану;

2. Забезпечити механізм компенсації зазначеної різниці з державного бюджету, який передбачено законодавством України;

3. Заборонити провадження дій кредиторів, спрямованих на примусове (судове) стягнення будь-якої заборгованості, зокрема і за природний газ, з підприємств теплоенергетики в умовах дії воєнного стану та протягом шести місяців після його припинення або скасування. Дії із примусового стягнення коштів можливі лише після закінчення воєнного стану та протягом шести місяців після його припинення або скасування, для чого всі кредитори при подачі судового позову на стягнення заборгованості повинні прикладати до матеріалів справи відповідний лист-повідомлення до суду;

4. Заборонити Постачальникам газу та інших енергоресурсів, Операторам газорозподільних мереж тощо, нарахування пені, штрафів, інфляційних витрат, 3% річних на заборгованість підприємств теплоенергетики за природний газ, електроенергію та послуги з розподілу природного газу в умовах дії воєнного стану та протягом шести місяців після його припинення або скасування;

5. Запровадити мораторій на арешт рахунків та на відключення від енергоносіїв комунальних підприємств теплоенергетики, які визнані критично важливим для забезпечення життєдіяльності населення в особливий період, до закінчення воєнного стану та до проведення розрахунків по різниці в тарифах;

6. Міністерству юстиції України внести зміни до свого наказу від 02.04.2012р. №512/5 «Про затвердження Інструкції з організації примусового виконання рішень» зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02.04.2012 р. за №489/20802 щодо неможливості видання державним або приватним виконавцем нового наказу на примусове виконання судових рішень до моменту повного виконання всіх виданих раніше аналогічних наказів. Повинна бути встановлена обов'язкова черговість та звітність при виконанні наказів. Зміни повинні обов'язково передбачати розмір відсотку

винагороди виконавця за виконання наказу в залежності від суми передбаченої судовим рішенням. Максимальна величина відсотку нагороди не може перевищувати 1%.

7. Не вважати простроченою заборгованість за природний газ, що покривається сумами різниці в тарифах, визначеними та затвердженими у порядку, встановленому чинним законодавством, але не профінансованими державою;

8. Забезпечити повторне подання на позачерговий розгляд Парламентом та прийняття Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання кредиторської заборгованості підприємств тепло, - водопостачання та водовідведення» (аналогічний реєстраційному №11273 від 20.05.2024), та інших законопроектів направлених на вирішення проблем теплопостачання, які були відізовані у зв'язку із зміною Уряду;

9. Розробити та подати на розгляд Верховної Ради України законопроект щодо 100%-го зарахування, під час воєнного стану і 6 місяців після його скасування, коштів до Державного бюджету України, нарахованих та стягнутих з підприємств теплопостачання та інших організацій у вигляді штрафних та інших фінансових санкцій за позовами НАК «Нафтогаз України», ТОВ «ГК «Нафтогаз Трейдинг» та за послуги Державної виконавчої служби, з подальшим використанням їх на потреби Сил Оборони України, за всіма рішеннями, які не будуть виконані на момент вступу Закону в юридичну силу та відповідно на всі рішення після прийняття Закону. У після воєнний час такі перерахування до Державного бюджету повинні становити не менше 90% від загальної суми нарахувань;

10. Внести зміни до постанови КМУ від 06.03.2022 №222 (із змінами), зокрема встановити для підприємств ТКЕ ціну на природний газ для виробництва електричної енергії власними генеруючими потужностями на рівні 18000-19000 грн, яка є обґрунтованим рівнем ціни природного газу для збереження мінімальної прибутковості виробництва електричної енергії. Звертаємо увагу, що якнайшвидше вирішення зазначених проблемних питань сприятиме стабілізації роботи теплопостачальних підприємств та галузі теплопостачання у цілому – як невід'ємної складової частини інфраструктури життєзабезпечення міст і регіонів, а також забезпеченню населення і об'єктів соціальної інфраструктури критично важливими комунальними послугами особливо в умовах воєнного стану.

Також враховуючи викладене вище, просимо Вас, шановна Юліє Анатоліївно, надати доручення Міністерству юстиції України, Міністерству розвитку громад та територій України, Міністерству економіки України та іншим ЦОВВ якнайшвидше законодавчо врегулювати можливість зупинення

виконавчих проваджень, які стосуються не компенсованої державою заборгованості з різниці в тарифах на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії, на теплову енергію, послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води, що підлягає врегулюванню на умовах та в порядку, визначених Законом України «Про заходи, спрямовані на врегулювання заборгованості теплопостачальних та теплогенеруючих організацій та підприємств централізованого водопостачання і водовідведення» шляхом внесення змін до чинного законодавства, для чого зокрема пропонуємо:

1. частину першу статті 34 Закону України «Про виконавче провадження» доповнити пунктом 18 наступного змісту: «якщо сума, що стягується, підлягає врегулюванню відповідно до процедур, передбачених Законом України «Про заходи, спрямовані на врегулювання заборгованості теплопостачальних та теплогенеруючих організацій та підприємств централізованого водопостачання і водовідведення»;

2. статтю 34 Закону України «Про виконавче провадження» доповнити частиною п'ятою наступного змісту: «Виконавче провадження з підстави, передбаченої пунктом 18 частини першої цієї статті, зупиняється:

А) щодо стягнення кредиторської заборгованості теплопостачальних та теплогенеруючих організацій перед товариством з обмеженою відповідальністю "Газопостачальна компанія "Нафтогаз Трейдинг", товариством з обмеженою відповідальністю "Газопостачальна компанія "Нафтогаз України", суб'єктом господарювання, що здійснює функції постачальника "останньої надії", за спожитий природний газ з 1 червня 2021 року по останнє число шостого місяця після місяця, в якому воєнний стан буде припинено або скасовано, а також за послуги з його розподілу і транспортування;

Б) в частині не компенсованої суми заборгованості (за період стягнення) з різниці в тарифах на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії, на теплову енергію, послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води, яка виникла внаслідок застосування мораторію, передбаченого Законом України «Про особливості регулювання відносин на ринку природного газу та у сфері теплопостачання під час дії воєнного стану та подальшого відновлення їх функціонування», та підлягає врегулюванню на умовах та в порядку, визначених Законом України "Про заходи, спрямовані на врегулювання заборгованості теплопостачальних та

теплогенеруючих організацій та підприємств централізованого водопостачання і водовідведення»;

3. перше речення частини четвертої статті 35 Закону України «Про виконавче провадження» після слів та чисел «...передбачених пунктами 10, 15», доповнити числом «18»; (або ж перше речення частини четвертої статті 35 Закону України «Про виконавче провадження» викласти у наступній редакції: «Арешт, накладений виконавцем на майно боржника, у тому числі на кошти на рахунках боржника у банках та інших фінансових установах, небанківських надавачах платіжних послуг та електронні гроші, які зберігаються на електронних гаманцях в емітентах електронних грошей протягом строку, на який виконавець зупиняє вчинення виконавчих дій, не знімається, крім випадків, передбачених пунктами 10, 15, 18 частини першої статті 34 цього Закону»).

Якнайшвидше вирішення зазначених вище пропозицій, дозволить зберегти в робочому стані підприємства критичної інфраструктури, не допустить зупинки їхньої роботи та гарантовано забезпечить населення життєво важливими послугами, що є особливо необхідним у цей нелегкий для країни час.

У разі не вирішення питання із заборгованістю держави з різниці в тарифах, а також в умовах накладення арешту на рахунки ТКЕ, підприємства не зможуть забезпечити проведення ремонтних робіт, підготовку теплового господарства до чергового опалювального сезону та виконати заходи із захисту об'єкта критичної інфраструктури відповідно до Закону України «Про критичну інфраструктуру», і на глибоке переконання учасників конференції, відповідальність за не підготовку теплового господарства галузі до нового опалювального сезону 2026/2027 рр. повинні будуть нести Уряд України та ТОВ "ГК "Нафтогаз Трейдинг".

**З повагою,
та за дорученням учасників
конференції**

**Президент Асоціації
«Укртеплокомуненерго»**

А.А. Блащук

